

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 980/2025
10.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА (раније АА1), због кривичног тешка крађа у продуженом трајању из члана 166. став 1. тачка 1) Кривичног закона Републике Србије и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА (раније АА1) - адвоката Душана Ђорђевића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Пожаревцу Кв.44/25 од 23.04.2025. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж2-348/25 од 30.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА (раније АА1) - адвоката Душана Ђорђевића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Пожаревцу Кв.44/25 од 23.04.2025. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж2-348/25 од 30.05.2025. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожаревцу Кв.44/25 од 23.04.2025. године одбијен је као неоснован захтев за наступање судске рехабилитације окривљеног АА (раније АА1), а по правноснажној пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.524/96 од 30.12.1996. године и пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.536/98 од 14.12.1998. године.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж2-348/25 од 30.05.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног изјављена против решења Основног суда у Пожаревцу Кв.44/25 од 23.04.2025. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА (раније АА1) - адвокат Душан Ђорђевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 4) ЗКП, али из образложења захтева произилази да га подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане одлуке или само другостепену, усвоји молбу и изврши брисање осуде по пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.524/96 од 30.12.1996. године, правноснажна дана 30.12.1996. године и пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.536/98 од 14.12.1998. године, правноснажна дана 26.10.1999. године.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 4) ЗКП, при чему формално не означава ни једну повреду закона из члана 485. став 4. ЗКП, али се из образложења захтева закључује да је исти поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Ово имајући у виду да бранилац истиче да су нижестепени судови у побијаним решењима погрешно применили одредбе чланова 99. и 100. КЗ које се односе на судску рехабилитацију, обзиром да су у конкретном случају испуњени сви законски услови за судску рехабилитацију и брисање свих осуда окривљеном који је више пута осуђиван, те да окривљени није извршио ни једно кривично дело након правноснажности пресуде К.536/98.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 100. КЗ је прописано да лицу које је више пута осуђивано суд може дати рехабилитацију само ако су испуњени услови из чланова 98. и 99. овог законика у погледу сваког кривичног дела за које је осуђено. При оцени да ли ће у оваквом случају дати рехабилитацију суд ће узети у обзир околности из члана 99. став 2. овог законика.

Чланом 99. став 2. КЗ је прописано да ће суд дати рехабилитацију ако нађе да је осуђено лице својим владањем заслужио рехабилитацију и ако је, према својим могућностима, накнадило штету проузроковану кривичним делом, при чему је суд дужан да узме у обзир и све друге околности од значаја за давање рехабилитације, а посебно природу и значај дела.

Чланом 98. став 1. КЗ је прописано да се законска рехабилитација даје само лицима која пре осуде на коју се односи рехабилитација нису била осуђивана или која су се по закону сматрала неосуђиваним.

Одредбом члана 98. став 2. тачка 5) КЗ је прописано да законска рехабилитација настаје ако лице које је осуђено на казну затвора преко једне до три године, у року од десет година од дана кад је та казна извршена, застарела или опроштена, не учини ново кривично дело.

Из цитиране законске одредбе произилази да при одлучивању да ли ће лицу које је више пута осуђивано дати рехабилитацију (што је овде случај), суд најпре испитује испуњеност услова из члана 98. КЗ (законска рехабилитација), односно из члана 99. КЗ (судска рехабилитација), а све у зависности од врсте и висине кривичне санкције која је окривљеном изречена и то испитује испуњеност ових услова у погледу сваког кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим правноснажним пресудама, па тек по испуњењу ових услова који су императивног карактера и без чије испуњености у сваком конкретном случају нема ни давања рехабилитације окривљеном, суд узима у обзир околности из члана 99. став 2. КЗ.

У конкретном случају, имајући у виду да из списка предмета произилази да је окривљени АА (раније АА1), кривично дело тешка крађа у продуженом трајању из члана 166. став 1. тачка 1) КЗ РС, за које је оглашен кривим пресудом Општинског суда у Пожаревцу К.536/98 од 14.12.1998. године, извршио у периоду од 13.08.1998. године до 07.09.1998. године, дакле пре протека законског рока од 10 година од издржане јединствене казне затвора у трајању од једне године и четири месеца по ранијој осуди по правноснажној пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.524/96 од 30.12.1996. године, која је преиначена пресудом Окружног суда у Пожаревцу Кж.157/97 од 12.09.1997. године, а коју казну затвора је окривљени издржао у периоду од 31.07.1996. године до 28.12.1997. године, то је јасно и очигледно да у конкретном случају, сходно одредби члана 98. став 2. тачка 5) КЗ, нису испуњени законски услови за давање рехабилитације окривљеном и брисање осуде, по првој пресуди Општинског суда у Пожаревцу К.524/96 од 30.12.1996. године, која је преиначена пресудом Окружног суда у Пожаревцу Кж.157/97 од 12.09.1997. године. Неиспуњеност услова прописаних наведеном одредбом у односу на прву пресуду узроковало је и да не буде испуњен први материјални услов за рехабилитацију из члана 98. став 1. КЗ, а то је да се осуђени не може сматрати неосуђиваним у односу на прву, а затим и за следећу пресуду Основног суда у Пожаревцу К.536/98 од 14.12.1998. године.

Са изнетих разлога су од стране овога суда, супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у осталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да првостепени суд није поступио по налозима другостепеног суда, на који начин се указује на повреду члана 462. ЗКП, као и да суд није дао довољне разлоге због чега одбија судску рехабилитацију на који начин се истиче и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни суд захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА (раније АА1) - адвоката Душана Ђорђевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић